JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Andmepõhise laste varajase märkamise süsteem "Mudila"

Turukonsultatsioon 18.08.2026 kl 14-16

Mari-Liis Sööt

Tänasest turukonsultatsioonist

- Valmistame ette „Mudila“ projekti hanget;
- Turukonsultatsiooni eesmärk on **saada teavet turu kohta**. Selle käigus ei aidata ette valmistada pakkumisi, ei arutata tulevase pakkumuse sisu ega avaldata ettevalmistatava hanke tingimusi, mis annaks turukonsultatsioonil osalenutele mistahes eelist;
- Turukonsultatsioonil saadud nõuannete kasutamisel, sh tulevase konkursi tingimuste kujundamisel arvestatakse **mittediskrimineerimise, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse** põhimõtetega;
- Turukonsultatsioonis esitatu **ei ole kummalegi poolele siduv;**
- Kui turukonsultatsioonil avaldatakse ärisaladust puudutavat teavet, siis tuleb hankijat teavitada ja selgelt välja tuua, millele ärisaladuse kaitse laieneb;
- Hankija ei hüvita turukonsultatsioonil osalemise ja sellega seotud informatsiooni koostamise ega esitamisega seotud kulusid;
- Tänane **kohtumine salvestatakse ja koostatakse kokkuvõte**, mis avaldatakse Riigikantselei veebis ja koos hanke tingimustega.

Projekti eesmärk

- Luua ja testida spetsialistidele juhtimislaud, mis näitab riskirühma laste **ohu- ja kaitsemärke** reaalajas.
- Tööriist aitab **triaažisüsteemi** abil suunata abi õigel ajal õigesse kohta ning hoiab ära olukorra, kus laps jääb ametkondade vahele “nähtamatuks”;
- Tõmmata kokku erinevatest andmebaasidest (esialgse kaardistuse järgi ca kümnest) ainult **vajalikud andmed** (teadus-arengustegevus annab selleks sisendi) ja näidata **rollipõhiselt** spetsialistidele ainult oma tööks vajalikke andmeid;
- Juhtimislaud peaks pakkuma (nt **tehisintellekti abiga**) lastekaitsetöötajale kinnitamiseks võimalikke sekkumisi ja teenuseid;
- Oluline on, et tulevikus oleks võimalik vajadusel rolle ja andmeallikaid lisada.

Uuringud ütlevad

Peamine probleem alaealiste abistamisel on asutustevahelise andmevahetuse ja koostöö puudumine.

Muret teeb killustatud töö. **Mahukas dokumenteerimine ja ebatõhusad infosüsteemid** jätavad vähem aega sisulisele tööle.

Täpsemad ettepanekud uuringutes:

- Arendada välja ühtne koostöö- ja andmemudel, mis seob politsei, KOV-i, hariduse, lastekaitse ja tervishoiu;
- Luua ühtne riskihindamise ja juhtumikorralduse süsteem
- Parandada andmevahetust (hetkel ühesuunaline ja toetub päringute tegemisele) ja rollijaotust asutuste vahel

Projekt Mudila on mõeldud lünga täitmiseks, et siduda politsei, prokuratuur, kriminaalhooldus, KOV, lastekaitse, haridus ja tervishoid ühtseks riskihindamise ja juhtumikorralduse süsteemiks.

- *Alaealise õigusrikkuja kasutajateekonna ja kogemuse analüüs (2021)*
- *Alaealiste õigusrikkumistele suunatud lühisekkumiste analüüs (2021)*
- *Noorte õigusrikkujate uuring (2021)*
- *Helen Prins (2019) „Alaealiste kriminaalmenetluses ja karistusõiguses toimunud reform ja selle mõju"*
- *Dagne Mihkels (2022) „Alaealiste õigusrikkujate erikohtlemise reformi mõju alaealiste retsidiivsusele"*
- *Laura-Maria Kadaksoo (2017) „Noorte täiskasvanute erikohtlemine karistusõiguses ja kriminaalmenetluses"*
- *Politseitöös kasutatavate alaealistele õigusrikkujatele suunatud mittekaristuslike sekkumiste teaduspõhisuse ja rakendamise tulemuslikkuse analüüs (2024)*
- *Airiin Aps (2026) „Lastekaitsetöötajate tööheaolu: töönõudmised ja tööressursid"*

Mida projekt lahendab

- **Killustunud info koondamine tervikpildiks**: liidab eri ametkondade ohumärgid üheks ühiseks riskihindamiseks, et abivajava lapse mured ei jääks märkamata.
- **Koostöö ja operatiivne infojuhtimine**: asendab senise aeglase, AK-märgetega e-kirjade vahetamise kiirema ja sujuvama andmevahetusega, tagades samal ajal range ligipääsuõiguste kontrolli (õige inimene näeb vaid vajalikku infot).
- **Ennetav ja proaktiivne tegutsemine**: muudab passiivse andmete kogumise (andmehoidla) praktiliseks tööriistaks, mis võimaldab spetsialistidel varakult sekkuda ja vastutust jagada, enne kui noorte mured eskaleeruvad raskete rikkumisteni.
- **Töövoogude tõhustamine**: automatiseerib rutiinseid töövood ja loob kahepoolse tagasiside eri süsteemide vahel, hoides ära laste "toolide vahele" ehk järjekordadesse unustamise.
- **Parem ülevaade teenuste puudujääkidest**: annab selge andmepõhise pildi sellest, millistest tugiteenustest on reaalselt puudus ja kui kriitiline see seis on.

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Aitäh!